

A Biatorbágyi Innovatív Technikum és Gimnázium számítógépes hálózatának felhasználói szabályzata

1. A dokumentum státusa és célja

Az iskolai hálózat a tanulók, a pedagógusok és a családok együttműködését, a tanítást és a tanulást segítő, összetett, komoly anyagi és szellemi értékkel bíró rendszer. A hálózatot használók számára ez egy lehetőség, amely azonban felelősséget is jelent. Közös érdekünk, hogy a felhasználók vállalják a használattal járó kötıtségeket a biztonság, a folyamatos működés és az informatikai rendszer fenntarthatósága érdekében. Ez a szabályzat ezeket a kötıtségeket rögzíti felhasználói szabályzat formájában.

Az internet, a világháló fejlődése során számos olyan szabályzat látott napvilágot, amelyek ma már nemzetközi szinten is elfogadottak, elváltak, így ez a szabályzat is összhangban van a nemzetközi ajánlásokkal. Ezek a szigorú szabályok biztosítják a hálózat működtetését anélkül, hogy az a felhasználókra vagy más hálózatokra nézve veszélyes volna.

Az iskolai informatikai hálózat működéséért a jogi felelősséget az iskola egyszemélyi felelős vezetőjeként az igazgató viseli. Az informatikai hálózat üzemeltetői (pl. a rendszergazda) szakmai felelősséget vállalnak azzal, hogy megteszik az összes elvárható lépést a hálózat nemzetközi normáknak megfelelő biztonságos üzemeltetéséért.

A szabályzat nem ismerése nem mentesíti a felhasználót a megsértése esetén alkalmazható szankciók, valamint a polgári és büntetőjogi következmények alól. A szabályzat minden felhasználóra egyformán érvényes.

A szabályzatot szükség esetén időről időre felülvizsgáljuk és módosítjuk, ha a hálózat működésében vagy technológiai paramétereiben, illetve szabályozásokban változás állna be. A módosításokról a felhasználók értesítést kapnak. Ha a módosítást nem fogadják el, hálózati hozzáféréseikről és így a hálózat használatáról le kell mondaniuk.

2. Az azonosító és a hálózati hozzáférés

Az iskolai informatikai hálózat felhasználóinak nyilvántartása, a belépések engedélyezése és tiltása a hálózat üzemeltetőinek első számú, elidegeníthetetlen feladata és a hálózat biztonságos működésének alapfeltétele. A felhasználói azonosítók létrehozása és törlése ezért a hálózat üzemeltetőinek kizárólagos joga.

A felhasználói azonosító egy hozzáférés az iskola Microsoft 365 szolgáltatásaihoz, amely egy nyilvános felhasználónévből, és egy titkos, csak a tulajdonosa által ismert jelszóból áll. A kettő együtt teszi lehetővé a belépést. A felhasználónévből képezzük az iskolai email-címet (pl. felhasznalo.keresztnev@bit-edu.hu).

Az azonosítót a munkavállalói, illetve tanulói jogviszony megszűnésekor, végzős diákok esetében a tanév elvégzését követő szeptember hó 30. napján automatikusan megszüntetjük. Amennyiben a felhasználó a továbbiakban is szeretne élni a hálózat használatának lehetőségével, írásban kérvényezheti az azonosító megtartását a hálózat üzemeltetőinél.

3. A jelszó

Az iskolai Microsoft 365 hozzáférés jelszó mindenkinek a személyes titka, és akkor tölti be rendeltetését, ha csak a tanuló (és legfeljebb gondviselője) ismeri. A biztonságos jelszó védi a felhasználót, mert illetéktelenek számára lehetetlenné teszi az állományaiba való betekintést, leveleinek elolvasását vagy a felhasználó nevében történő jogosulatlan bejelentkezést, és védi a hálózat többi használóját is, mert lehetővé teszi a szabálysértők azonosítását.

A jelszóválasztásnál alapvető szempont, hogy illetéktelenek ne tudják azt könnyen kitalálni. Az ideális jelszó legalább nyolc karakter hosszú, számokat, kis- és nagybetűket és speciális karaktert egyaránt tartalmaz. A jelszót érdemes időről időre megváltoztatni. A jelszót másokkal közölni, az azonosító használatát másnak akár rövid időre is lehetővé tenni tilos!

Ha felmerül a gyanúja, hogy a jelszót valaki megtudta, akkor azonnal meg kell változtatni és a hálózat üzemeltetőit haladéktalanul tájékoztatni kell.

Fontos, hogy soha ne hagyjuk magára az eszközeinket szabályos kijelentkezés vagy zárolás nélkül, mert így bárki jogosulatlanul férhet hozzá a tárolt adatokhoz vagy a szabályzatba ütköző cselekményt hajthat végre a nevünkben.

4. A felhasználók jogai

Az iskolai hálózat felhasználói igénybe vehetik a hálózat, a szerverek és a felhő szolgáltatásait, használhatják az iskolai szervereken és munkaállomásokon azon elérhető, a rendszer üzemeltetői által telepített szoftvereket, amelyek használatára jogosultak.

Az iskolai hálózat felhasználói pontos és részletes tájékoztatást kapnak a hálózat működésének őket érintő változásairól.

Az iskolai hálózat üzemeltetői biztosítják a felhasználók saját, felhőalapú tárterületeiken tárolt adatainak bizalmas kezelését.

A felhasználók adataiban hardver- vagy szoftverhiba miatt keletkezett kárért a hálózat üzemeltetői felelősséget nem vállalnak.

5. Tanulói informatikai eszközök

A Biatorbágyi Innovatív Technikum és Gimnáziumban a tanítás és a tanulás korszerű digitális környezetben történik. Ennek része az iskola által használt oktatási keretrendszer a Microsoft 365, amelyben a tanulók elérik a digitális tananyagot, a tanórákhoz tartozó feladatokat, kiegészítő információkat, valamint a pedagógusok ebben a rendszerben követik nyomon a tanulók munkáját. A Microsoft 365 rendszert minden tanuló ingyen használhatja majd az iskola által adott email címmel.

A keretrendszer és a digitális tartalmak elérése a tanulók saját eszközein, a tanulói laptopokon keresztül történik és az iskolai tanúláshoz is ezek az eszközök szükségesek. A tanulási célú laptopok sebessége, tárhelye, akkumulátorkapacitása, operációs rendszere az iskolai tevékenységekhez elegendő és megfelelő kell, hogy legyen.

Az iskola kölcsön laptopokat biztosít azoknak, akik később szereznek be saját laptopot. A tanulók szüleinek ezt az igényt jelezniük kell az iskolának. A kölcsön laptop az iskola tulajdona, amit kölcsönszerződés aláírásával kap meg a tanuló használatra. Az iskolában a tanulók felelősek a saját digitális eszközeik, így a laptopok biztonságos használatáért az iskolai Informatikai szabályzat figyelembe vételével, amelyet szeptemberben mindenkivel megismertetünk.

6. A szolgáltatások használatának szabályai

- A felhasználók a többi felhasználó tanulási tevékenységét szándékosan (pl. öncélú üzenetek küldése, játék) nem zavarhatják és a hálózatot nem terhelhetik. A magáncélú számítógép használatával szemben a munka elsőbbséget élvez.
- Az iskolai hálózat elsősorban az oktatás és az iskolai közösségi élet céljait szolgálja, és az ilyen célú használat elsőbbséget élvez, de a lehetőségek határain belül magáncélra is használható. Tilos a politikai vagy kereskedelmi célú használat. A felhasználónak a hálózat használatából nem származhat anyagi haszna.
- Tilos a megfélemlítés, továbbá mások faji vagy vallási hovatartozására, kultúrájára, nemi irányultságára, nemére vagy személyére vonatkozó, lealacsonyító kommunikáció.
- Tilos az iskolai hálózaton és az iskolai digitális eszközökön jogellenes, rasszista vagy erőszakra buzdító, szeméremsértő, illetve a szerzői jogokat sértő anyagokat tárolni, ilyeneket publikussá tenni vagy letölteni, a levelezőrendszert ilyen anyagok forgalmazására használni. Tilos az ilyen oldalakra való linkelés.
- Tilos az iskolában hozzájárulás nélkül hozzáférhetővé tenni olyan tartalmakat, amihez az adott személy hozzájárulása, engedélye szükséges, például az érintettel kapcsolatos fénykép-, video- vagy hangfelvétel, illetve egyéb személyes adat.
- Szigorúan tilos és súlyosbított esetet képez (fegyelmet von maga után), amennyiben a megosztással az érintett jóhírnevét, becsületét sérti valaki, illetve amikor valaki a becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvételt készít vagy oszt meg.
- A legszigorúbban tilos a hálózatot az internet veszélyeztetésére vagy mások munkájának hátráltatására használni.
- Az iskolai szerverekre, munkaállomásokra, digitális eszközökre bármilyen tartalmat, felhasználói szoftvereket, alkalmazásokat másolni, telepíteni csak a hálózat üzemeltetőinek előzetes engedélyével lehet!

A legszigorúbb tilalom alá esik:

- A más nevében való bejelentkezési kísérlet, akár az illető engedélyével is.
- Más azonosítójának, jelszavának használata, illetve az azonosító kölcsönadása (ekkor mind a két fél vétkes!). A jelszóval elkövetett visszaélésekért a felelősség a jelszó tulajdonosát terheli.
- Más jelszavának kiderítésére, állományainak, leveleinek illetéktelen elolvasására vagy módosítására tett kísérlet.
- A hálózat konfigurációjának megváltoztatására, a hálózaton áthaladó csomagok elfogására, a hálózati jogosultságok jelszólopó programmal, vírussal vagy bármilyen módon való megváltoztatására tett kísérlet.
- Jogosulatlan belépési kísérlet külső intézmény hálózatába.
- A hálózat biztonsági rendszerének esetleges hibáival való visszaélés.

Aki a hálózat biztonságának hiányosságaira felhívja a rendszergazda figyelmét, ha nem követett el a szabályzatba ütköző cselekményt, az dicséretben részesül. Általános szabály, hogy amit egy hálózatban meg lehet tenni, azt nem biztos, hogy meg is kell tenni, és amit a felhasználó a hálózaton képes megtenni, nem biztos, hogy egyben etikus is.

Annak érdekében, hogy az iskola számítógépes rendszere védett legyen jogosulatlan használat, illetve károkozás ellen, a hálózat üzemeltetőinek joga van ahhoz, hogy:

- Indokolt esetben bárkit a gép és a hálózat használatából kizárjon.
- Megnézzen, lemásoljon, megváltoztasson vagy töröljön bármely fájlt, amely kapcsolatban lehet a rendszer vagy a hálózat jogosulatlan használatával.
- A számítógépes rendszereket és a hálózatot bármikor ellenőrizze, leállítsa vagy átkonfigurálja.

A rendszergazda fenntart magának bármely egyéb intézkedési jogot, amely szükséges lehet az iskola számítógépes erőforrásainak megvédéséhez, és a további működés biztosításához. Mivel a hálózat elsősorban oktatási célokat szolgál, ezeknek a jogoknak egy részével az oktatási feladatok ellátása érdekében a kiemelt felhasználók is élhetnek. A fenti jogok a rendszergazdát és a többi kiemelt felhasználót nem

hatalmazzák fel arra, hogy mások állományaiba öncélúan beleolvassanak vagy azokban bármilyen változtatást végezzenek. Ezekhez a jogokhoz fokozott erkölcsi és

jogi felelősségvállalás tartozik. A jogosultak a tudomásukra jutott információt bizalmasan kezelik, azzal nem élhetnek vissza, a felhasználó engedélye nélkül nem hozhatják nyilvánosságra. A titkosság alól kivételt jelent, ha az információ bűncselekmény gyanújára vagy a hálózat működését alapjaiban veszélyeztető körülményre enged következtetni.

- A felhasználó köteles a hálózat működésében tapasztalt rendellenességeket, a tudomására jutott jelszószerzési és betörési kísérleteket haladéktalanul jelezni a rendszergazdának. A jelentés elmaradásából vagy indokolatlan késéséből eredő károkért az is felelőssé tehető, aki nem tett eleget ennek a kötelezettségnek.
- A felhasználóktól elvárható, hogy a belső és az internetes hálózati erőforrásokkal takarékosan, másokra is tekintettel bánjanak. Ilyen erőforrások például a lemezterület, a sávszélesség, a nyomtatókapacitás, a hálózat üzemeltetőinek munkaideje. Ennek értelmében tilos a torrentoldalok használata.
- A felhasználóknak be kell tartaniuk a vírusok elleni védekezés általános szabályait. Ha a rendszergazda a hálózati vagy a helyi meghajtók ellenőrzése során vírusos állományt talál, joga van azt fertőtleníteni, ha pedig a vírusirtó szoftver nem képes a fertőtlenítésre, akkor letörölni. Ilyen esetben a felhasználókat nem kell előre megkérdezni, de ha a tulajdonos személye megállapítható, akkor utólag értesíteni kell.

7. Szankciók

Jelen szabályzat része az iskola Házi rendjének, így módon a megsértése szintén fegyelmi vétségnek számít, amelyet figyelmeztető intézkedés, súlyos vagy gyakori esetben fegyelmi eljárás követhet. A figyelmeztető intézkedéshez jóvátételi vagy helyreállítási javaslat kapcsolódhat.

8. A Netikett

A Netikett az internetes közösség hosszú idő alatt kialakított szabálygyűjteménye, melynek betartása a hálózaton való együttélés feltétele. A Netikett ismerete minden felhasználótól elvárható. Alapszabály, hogy ne tegyél semmi olyat online, amit offline sem tennél vagy mondanál.

Ebben a dokumentumban csak néhányat érintünk az elektronikus kommunikációval kapcsolatban:

- Az e-mail tárgya (subject) legyen informatív. Üresen hagyni illetlenség.
- Tilos a lánclevelek küldése, továbbítása. Aki ilyet kap, jelentse a rendszergazdának!
- Csoportos címzés esetén fontoljuk meg, hogy mikor indokolt a *Válasz* és mikor a *Válasz mindenkinek* funkció!
- Törvénybe ütköző tartalmak küldése tilos! (pl. szerzői jog)
- Ha valamit csupa nagybetűvel írunk, az kiabálásnak számít. Ennek ismeretében és persze az alapvető nyelvi szabályok szerint használd a kis- és nagybetűket is.
- Fontos a tömörség, nem kell mindent hosszan leírni, főleg, ha csak egy egyszerű kérdés érkezett.
- Ha több kérdés is szerepel az üzenetben, legyen mindig egyértelmű, hogy mire vonatkozik a válaszod.
- Kerüld a heves, indulatos leveleket, ha ilyen érkezik, arra inkább ne is válaszolj.
- Ne káromkodj, ne íj trágár szavakat!
- Ne sérts meg másokat vallási, világnézeti meggyőződése vagy a tiédétől eltérő véleménye miatt! Tartsd ezeket tiszteletben, ahogy te is elvárod, hogy saját meggyőződésedet respektálják.
- Chatbe, fórumba sose íj olyat, ami nem odaillő, és később akár megbánhatod!
- Használj szóközt, vesszőt és mondatvégi írásjeleket is, mert az írott szövegben nem mindegy, hogy mikor, mit szeretnél hangsúlyozni.
- Az írott szöveget nem kíséri arcjáték, és a felek hanglejtése sem segíti az értelmezést, így nehezebb az olvasónak pontosan megfejtetni a mondanivalót, ami sokszor félreértésre adhat okot. Legyél egyértelmű, használj akár emojikat,

olvasóként pedig gondold át újra a leírtakat, ha kell, kérdezz vissza, mielőtt ösztönösen reagálnál rá.